

РЕШЕНИЕ

№ 9

гр. Бяла, 05.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЯЛА в публично заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ивелина Ил. Келлева Бонева

при участието на секретаря Мариета Й. Й.ова
като разглежда докладваното от Ивелина Ил. Келлева Бонева Гражданско дело
№ 20234510100277 по описа за 2023 година
за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано въз основа на постъпила искова молба от „БАНКА ДСК” АД, с ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Московска” № 19 срещу Й. М. М., с ЕГН *****, с адрес: за установяване на дължимостта на присъдени със Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК суми.

Твърди, че с Договор за кредит за текущо потребление от 23.05.2019 година "Банка ДСК" АД предоставила на Й. М. М. сума в размер на 9550.00 лева със срок за издължаване 120 месеца считано датата на неговото усвояване. Ответникът се задължил да погасява кредита на равни месечни вноски на 10-то число от месеца. С договора било уговорено, че кредитът се олихвява с променлив лихвен процент от 8.50% годишно, формиран от стойността на референтен лихвен процент и преференциална надбавка в размер на 8.320 %.

Уговорената с договора за кредит сума била усвоена на 23.05.2019г., като била преведена по разплащателната сметка на ответника. Договорът бил сключен в писмена форма, с което била спазена формата за действителност и съдържал необходимите реквизити предвидени от Закона за потребителския кредит.

В срока за издължаване на кредита била допусната забава при

изпълнението на основното задължение на кредитополучателя да връща в определените срокове и размер съгласно погасителния план месечни вноски. Съгласно извлечението от счетоводни книги до датата на изпращане на покана-уведомление за предсрочна изискуемост на кредита не били платени 15 броя месечни вноски за периода 10.10.2021г. - 10.12.2022г. „Банка ДСК“ АД е уведомила съгл. изискванията на т.18 от ТР №4/2013 г. на ОСГК на ВКС длъжника за настъпилата предсрочна изискуемост на кредита, под формата на Уведомление изх.№ 01-20-22472/24.11.2022г., връчването на което на основание чл.18, ал.5 от ЗЧСИ било възложено на ЧСИ Венцислав Маринов, рег.№ 833 на КЧСИ, с район на действие ОС - Русе. Посоченото уведомление било връчено на длъжника на 16.12.2022г., при условията на чл.47, ал.5 от ГПК.

Моли съда да постанови решение, с което със сила на присъдено нещо да признае за установено съществуването на парично вземане на "БАНКА ДСК" АД, ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление гр. София, район Оборище, ул."Московска" № 19, срещу Й. М. М., ЕГН *****, с адрес: , произтичащо от Договор за кредит за текущо потребление от 23.05.2019г., вземане удостоверено в Извлечение по чл. 417, т.2 от ГПК от счетоводните книги на Банката към 16.01.2023г., за следните суми, дължими към 16.01.2023г. - датата на представения документ по чл. 417, т. 2 от ГПК в заповедното производство, а именно:

- 8 251,14 лева - главница
- 1 393,96 лева - договорна (възнаградителна) лихва за периода от 10.09.2021г. до 15.12.2022г. вкл.
- 46,84 лева - обезщетение за забава за периода от 10.10.2021 г. до 15.12.2022г.
- 75,93 лева - обезщетение за забава след датата на настъпване на изискуемостта от 16.12.2022г. до 16.01.2023г.
- 120,00 лева - разходи при изискуем кредит
- законна лихва върху главницата, считано от 16.01.2023г. - датата на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК, до окончателно изплащане на задължението.

Претендират се и направените в заповедното и в исковото производство разноски, в това число и юрисконсултско възнаграждение.

Ответника чрез назначения му по реда на чл.47,ал.6 от ГПК особен представител оспорва иска по основание и размер като счита, че посочените в исквата молба суми не са коректни, а претендираната сума от 120 лв., посочена като разходи при изискуем кредит не се установява като дължима по никакъв начин.

Съдът след като взе предвид доводите на страните и приобщените по делото писмени доказателства,намира за установено следното от фактическа страна:

Вземането на „Банка ДСК“ АД (Банката) произтича от Договор за кредит за текущо потребление от 23.05.2019г. (Договор за кредит) и Общи условия на Банката за предоставяне на кредити за текущо потребление (Общи условия), които са неразделна част от договора за кредит, сключен между Банката чрез клон Бяла и Й. М. М. - в качеството на кредитополучател.

Съгласно Договора за кредит, Банката е предоставила на кредитополучателя Й. М. М., кредит в размер на 9 550.00 лева (Девет хиляди петстотин и петдесет лева), а кредитополучателят се е задължил да върне предоставения кредит ведно с уговорените лихви, в срокове и при условията на сключения договор.

Всички средства по отпуснатия кредит в размер на 9550 лева са усвоени изцяло от кредитополучателя на 23.05.2019г., видно от приложеното извлечение от кредитната сметка за периода 23.05.2019г. - до 06.04.2023г.

Съгласно т.2 и т. 5 от договора за кредит, кредитополучателят се е задължил да изплати отпуснатия кредит в срок от 120 (сто и двадесет) месеца, при уговорен начин на погасяване на кредита - с месечни вноски, включващи главница и лихва, съгласно Погасителен план, Приложение № 1 към договора. Падежната дата за издължаване на месечните вноски е 10 - число на месеца. Кредитът се е погасявал чрез разплащателна сметка IBAN BG65STSA93000025403705, с титуляр кредитополучателя Й. Маринов М..

За усвоените суми от кредита, предмет на договора, кредитополучателят е заплащал променлив лихвен процент в размер на 8,50 % годишно или 0.02 % на ден.

Съгласно т.18 от договора за кредит и т.8 от Общите условия е предвидено, че кредитополучателят заплаща на кредитора такси и комисионни, съгласно Тарифа на Банка ДСК за лихвите, таксите и комисионните, които Банка ДСК прилага по извършваните услуги на клиенти. Когато кредитополучателят не внесе дължимите суми, с размера им се увеличава дълга.

Кредитополучателят е имал задължение, съгласно т. 13, т.1 и т.2 от Общите условия да осигурява по разплащателната си сметка най-късно на падежната дата сума най - малко в размер на дължимата погасителна вноска и да погасява кредита, при условията на сключения договор за кредит.

„Банка ДСК“ АД е уведомила длъжника за настъпилата предсрочна изискуемост на кредита, под формата на Уведомление изх.№ 01-20-22472/24.11.2022г., връчването на което на основание чл.18, ал.5 от ЗЧСИ е възложено на ЧСИ Венцислав Маринов, рег.№ 833 на КЧСИ, с район на действие ОС - Русе. Посоченото уведомление е връчено на длъжника на 16.12.2022г., при условията на чл.47, ал.5 от ГПК.

Поради неплащане на дължими месечни плащания и на основание чл. 19.1.1 във връзка с чл. 18.2 от Общите условия, Банката е упражнила правото си и е обявила целият остатък от кредита за предсрочно изискуем, считано от 16.12.2022г.

За цялостното изясняване на фактическата обстановка по делото, по искане на ищеца е назначена и изслушана съдебно-счетоводна експертиза, чието заключение съдът приема като компетентно и безпристрастно дадено и съгласно което се установява следното:

1. Общият размер на усвоените средства по Договор за кредит за текущо потребление от 23.05.2019 г. е 9 550 лв. (девет хиляди петстотин и петдесет лева);

2. За периода от 23.05.2019 г. (датата на усвояване на кредита) до 16.01.2023 г. са погасени изцяло 28 бр. погасителни вноски и частично 29-тата погасителна вноска. Платената обща сума към 16.01.2023 г. е в размер на 3 896,18 лв. (три хиляди осемстотин деветдесет и шест лева и осемнадесет стотинки). Редовното погасяване на кредитните задължения е преустановено от дата 15.09.2021 г., като към 16.01.2023 г. е допусната забава от общо 431 дни в т.ч. забава на 15 бр. погасителни вноски в общ размер на 2 158,80 лв. (две хиляди сто петдесет и осем лева и осемдесет стотинки), от които забава по главница в размер на 783,4 лв. (седемстотин осемдесет и три лева и четири стотинки) и забава на договорна лихва в размер на 1 375,66 лв. (хиляда триста седемдесет и пет лева и шестдесет и шест стотинки).;

3. Общият размер на непогасените задължения на Й. М. М. към Банката по Договор за кредит за текущо потребление от 23.05.2019г, към датата на подаване на Заявлението за издаване на Заповед за изпълнение (16.01.2023 г.) е 9 888,31 лв. (девет хиляди осемстотин осемдесет и осем лева и тридесет и една стотинки), от които:

- главница в размер на 8 251.14 лв. (осем хиляди двеста петдесет и един лева и четиринадесет стотинки);

- договорна лихва върху редовна главница в размер на 1 393,98 лв. (хиляда триста деветдесет и три лева и деветдесет и осем стотинки), начислена за периода от 10.09.2021 г. до 15.12.2022 г. вкл.;

- обезщетение за забава в размер на 123.19 лв. (сто двадесет и три лева и деветнадесет стотинки), начислено за периода от 11.10.2021 г. до 15.01.2023 г.

- такса разходи за изискуем кредит в размер на 120 лв. (сто и двадесет лева);

С оглед установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

От материалите по приобщеното ч.гр.д. №32/2023г. на БРС, се установява, че в полза на ищеца срещу ответника е издадена заповед за изпълнение за претендираните суми, връчена на длъжника по реда на чл. 47, ал. 5 ГПК. Исковите са предявени в хипотезата на чл. 415, ал. 1, т. 2 от ГПК в предвидения от закона преклузивен едномесечен срок, което обуславя допустимост на производството и правен интерес от воденето му за ищеца.

По предявените иски с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр.

чл.415, ал.1, т. 2 от ГПК, вр. чл.240, ал.1 и ал.2 от ЗЗД и чл.430, ал.1 и ал.2 от ТЗ, в тежест на ищеца е да докаже елементите от фактическия състав на претендираното право, а именно валидно облигационно задължение по договор за кредит, възникването и надлежното упражняване на факта на предсрочна изискуемост, наличието на валидно уговорена мораторна лихва, размера на претендираното вземане по отделни пера и изпълнение на задълженията му, произтичащи от императивните правила за защита на потребителите.

По въпроса за предпоставките, при които настъпва предсрочната изискуемост на задължението по договор за банков кредит, ВКС е произнесъл задължително тълкуване в т. 18 от ТР4/2013г на ОСГТК, в което се приема, че предсрочната изискуемост на договора за кредит настъпва с упражняване на правомощието на банката с изрично изявление, достигнало до длъжника, да направи кредита предсрочно изискуем при наличие на изрично уговорени или предвидени в закона обективни предпоставки. Налице е такава, изрично волеизявление на банката за обявяване на цялата кредитна експозиция за предсрочно изискуема с адресирано до ответника и получено от него по реда на чл.47,ал.5 ГПК на 16.12.2022г. уведомление.

При настъпване на предсрочна изискуемост съгласно договора за кредит, остатъкът от дълга е дължим в пълен размер,от което и на осн.чл.430ТЗ във вр. с чл.60 ЗКИ следва извод за основателност и доказаност на предявените на това основание искове, по отношение главница и лихви.

Що се отнася до претенцията в размер на 120.00лв.,представляваща разходи при изискуем кредит,то същата се преценява като неоснователна. Същата предвид изложените в исковата молба фактически твърдения следва да се квалифицира като компенсаторна неустойка, тъй като уговарянето ѝ предварително в договора, препращащ към тарифата в определен размер, цели да обезщети вредите от неизпълнението, изразяващи се в разходите за извънсъдебно събиране на вземанията. Наименованието на това задължение от ищеца като такса, вместо неустойка, съставлява опит да се представи същата като възнаграждение за извършването на допълнителни услуги, които съгласно чл.10а, ал.1 от Закона за потребителския кредит са разрешени. Дейността обаче по събирането на просрочено задължение не съставлява предоставяне от страна на кредитора на допълнителна услуга, за която потребителят да дължи възнаграждение. По същество така начислената неустойка е в пълно противоречие с ограничението в [чл. 33 от ЗПК](#), тъй като предвижда различен от разрешения от закона вид обезщетяване на вредите от неизпълнение на главното задължение. По изложените съображения в тази част искът се явява неоснователен, поради което подлежи на отхвърляне.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноските по делото съобразно уважената част от иска.

Съгласно чл. 78 ал. 8 от ГПК в полза на юридически лица или

еднолични търговци се присъжда възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. В чл. 25 ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ е определено възнаграждение в диапазона от 100 до 400 лева. С оглед материалния интерес и сложността на делото следва да бъде определено юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева.

С оглед приетото ТР № 4/18.06.2014 г. на ВКС по тълк. дело № 4/2013 г., ОСГТК, съдът по исковото производство по чл. 422 ал. 1 ГПК дължи произнасяне и по разносните по заповедното производство, като съгласно указанията, дадени в т. 12 от ТР, това следва да стане с осъдителен диспозитив. Съгласно представения списък на разносните ищеца претендира сумата в размер от 197.76лв. за заповедното производство и сумата от 1097.76 лв. за исковото производство, които следва да се редуцират от съда съобразно изхода на делото, като по заповедното се присъдят 195.35 лв., а по исковото - 1084.43лв.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

Признава за установено съществуването на парично вземане на "БАНКА ДСК" АД, ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление гр. София, район Оборище, ул."Московска" № 19, срещу Й. М. М., ЕГН *****, с адрес:, произтичащо от Договор за кредит за текущо потребление от 23.05.2019г. за сумите:

- 8 251,14лв./Осем хиляди двеста петдесет и един лева и 14 стотинки/ – главница;

- 1 393,96лв./Хиляда триста деветдесет и три лева и 96 стотинки/ - договорна (възнаградителна) лихва за периода от 10.09.2021г. до 15.12.2022г. вкл.;

- 46,84лв./Четиридесет и шест лева и 84 стотинки/-
обезщетение за забава за периода от 10.10.2021 г. до 15.12.2022г.;

- 75,93лв./ Седемдесет и пет лева и 93 стотинки/-
обезщетение за забава след датата на настъпване на изискуемостта от 16.12.2022г. до 16.01.2023г., ведно със законната лихва върху претендираната главница от датата на подаване на заявлението по чл.417 ГПК-16.01.2023г. до нейното окончателно изплащане, за които суми е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК от 18.01.2023г. по ч.гр.д.№32/2023г. на БРС.

ОТХВЪРЛЯ иска на "БАНКА ДСК" АД, ЕИК 121830616, със седалище

и адрес на управление гр. София, район Оборище, ул."Московска" № 19, срещу Й. М. М., ЕГН *****, с адрес: за сумата в размер на 120,00 лева, представляваща разходи при изискуем кредит.

ОСЪЖДА Й. М. М., ЕГН *****, с адрес:, да ЗАПЛАТИ на "БАНКА ДСК" АД, ЕИК 121830616, със седалище и адрес на управление гр. София, район Оборище, ул."Московска" № 19, сумата от 1084.43 лв. /Хиляда осемдесет и четири лева и 43 стотинки/ – разноси по настоящото дело и сумата от 195.35 лв. /Сто деветдесет и пет лева и 35 стотинки/ - разноси по ч.гр.д. № 32/2023г. по описа на РС – Бяла, съразмерно с уважената част от иска.

Решението подлежи на обжалване пред ОС – Русе в двуседмичен срок от връчването му на страните.

След влизане в сила на решението препис от него да се изпрати за прилагане по ИД №20238330400080 на ЧСИ В.Маринов, рег. №833, Район на действие ОС Русе.

Съдия при Районен съд – Бяла: _____